

**EINDRAPPORT VERKENNINGSFASE OVERDRACHT
BELASTINGTAKEN
Gemeenten Blaricum Laren en Huizen**

Involon BV
Saltshof 1020, 6604 EA Wijchen
Postbus 168, 6600 AD Wijchen

Telefoon	06-34 75 55 42	Datum	28 juni 2021
Contactpersoon	J. (Jan) Thomas	Kenmerk	550.110.01
E-mail	j.thomas@involon.nl	Versie	1.0 (definitief)

INHOUD

1	Inleiding	5
2	Managementsamenvatting	6
3	Uitgangspunten	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Samenwerkingsvorm	8
3.2.1	Juridische samenwerkingsvorm	8
3.2.2	Personeel	10
3.2.3	Regisseur belastingen Blaricum en Laren	12
3.3	Scope	13
3.3.1	Gegevensbeheer	13
3.3.2	Overige onderdelen	14
3.4	Toetredingseisen	18
3.5	ICT	19
4	Kosten	21
4.1	Incidentele kosten	21
4.2	Structurele kosten	23
4.3	Besparingen BEL Combinatie	24
5	Uitgangspunten	25
6	Projectvervolg	27
6.1	Fasering	27
6.2	Bestuurlijk proces	28
7	Risico's	29
8	Bijlagen	30
8.1	Onderbouwing samenwerkingsvormen	30
8.2	Toetredingsscan	35
8.3	Vergelijking bestaande belastingverordeningen	38

8.4	Projectorganisatie implementatiefase	41
8.4.1	Het projectteam	41
8.4.2	Werkgroepen	41
8.4.3	implementatiefase	42
8.4.4	Op te leveren producten Spoor A Juridisch	42
8.4.5	Op te leveren producten Spoor B Personeel	42
8.4.6	Op te leveren producten Spoor C Financieel	42
8.4.7	Op te leveren producten Spoor D Inrichting systemen en koppeling Huizen	42
8.4.8	Op te leveren producten Spoor E Communicatie	43
8.4.9	Op te leveren producten Spoor F Gegevensstromen	43
8.4.10	Op te leveren producten Spoor G Processen	43

1 INLEIDING

De gemeenteraad van Laren heeft op 25 november 2020 het college van Laren de opdracht gegeven het college van Huizen formeel te verzoeken de belastingtaken over te nemen per 1 januari 2022. De gemeente Blaricum had dit reeds eerder aan de gemeente Huizen gevraagd.

De gemeente Huizen is in september 2020 gestart met een project om de overdracht van de belastingtaken van de gemeente Blaricum te realiseren. In de eerste weken zijn onderlinge afspraken gemaakt over de projectorganisatie en is onderzocht wat wordt verstaan onder de term “belastingtaken”.

Nadat bekend werd dat ook de gemeente Laren de belastingtaken over wilde dragen aan de gemeente Huizen zijn de uitgangspunten met betrekking tot de projectorganisatie heroverwogen. Op 14 december 2020 hebben de gemeenten Blaricum, Laren en Huizen een gezamenlijke opdracht verleend voor het aanstellen van één projectleider. De overdracht wordt daarmee gezien als één project met twee opdrachtgevers: de gemeente Huizen en de BEL Combinatie).

Met dit rapport wordt aan de besturen gerapporteerd over de uitkomst van de verkenningsfase op basis waarvan de besturen van de drie gemeenten een go/no go besluit kunnen nemen.

In dit rapport wordt verder inzichtelijk gemaakt, welke vervolgstappen genomen moeten worden om bij een go tot een succesvolle overdracht te komen.

2 MANAGEMENTSAMENVATTING

De overdracht van de uitvoering van de belastingtaken kan het beste gerealiseerd worden middels de centrumgemeenteconstructie, vergelijkbaar met de Soza-HBEL-constructie. Er hoeft daarmee niet een apart publiekrechtelijk rechtspersoon te worden opgericht en er kan worden aangesloten bij de bedrijfsvoering processen van de gemeente Huizen.

Onder de belastingtaken worden beschouwd de volledige uitvoering van de Wet WOZ, het heffen en het innen van de gemeentelijke heffingen. De heffingen die momenteel niet door het team Heffen, Waarderen en Invordering worden opgelegd en geïnd worden niet overgedragen en blijven achter bij de BEL Combinatie.

In de verkenningsfase zijn de belastingverordeningen van 2021 als uitgangspunt gehanteerd. Voor specifieke onderdelen van het primaire proces zijn in de verkenningsfase de uitgangspunten vastgesteld. Er wordt naar gestreefd om de uitvoeringsbeleid zoveel mogelijk te harmoniseren. Dit beleid wordt vastgelegd in de belastingverordeningen, welke worden vastgesteld door de gemeenteraden. De gemeenteraden hebben de vrijheid om belastingverordeningen te wijzigen, maar dit kan betekenen dat de uitvoeringskosten wijzigen.

Om de overgang een succes te maken moeten de gegevens aan kwaliteitseisen voldoen. Hierover zijn afspraken gemaakt. Aangegeven is dat met de huidige werkplannen en verbeterplan tijdig aan de gestelde eisen kan worden voldaan.

Voor de inrichting van de ICT zijn twee leveranciers nodig (voor de belastingapplicatie en voor de waarderingsapplicatie). Er wordt voor de samenwerking gewerkt in één applicatie. De gegevens van de gemeenten Blaricum en Laren worden gescheiden van de gegevens van de gemeente Eemnes en worden toegevoegd aan de gegevens van de gemeente Huizen.

De overdracht van belastingtaken is een proces dat zorgvuldig moet worden uitgevoerd. Het is een belangrijke inkomensbron voor de gemeenten en raakt de burgers en ondernemers van de gemeenten direct. Een overgang per 1 januari 2022 is om die reden technisch niet realiseerbaar. Omdat de processen met betrekking tot de uitvoering van de wet WOZ, de belastingheffing en -invordering jaarcyclisch zijn, is een startdatum van 1 januari 2023 het meest efficiënt.

De implementatie van de nieuwe ICT-omgeving leidt ook tot verandering van de omgeving voor de gemeente Huizen. De gemeente Huizen heeft aangegeven deze kosten niet door te berekenen.

De incidentele kosten zijn als volgt:

	Blaricum	Laren	Huizen
Incidentele kosten	€ 208.802	€ 225.898	€ 28.350

Het grootste component van de incidentele kosten betreffen de ontvlechting van de belastinggegevens van Blaricum en Laren van de gemeente Eemnes, deze samenvoegen met de belastinggegevens van de gemeente Huizen en de inrichting van de "nieuwe" belastingapplicatie. Hiervoor is een raming afgegeven door de softwareleverancier. De exacte kosten worden bekend na het kwartier maken in de implementatiefase.

De structurele extra kosten voor de gemeente Huizen zijn beperkt. Het betreffen kosten die verrekend worden via de overhead. Door de overheadberekening (procentuele verdeling op basis van fte's per afdeling) worden de uitvoeringskosten van het team Belastingen, WOZ en Verzekeringen wel iets hoger.

Voor de gemeenten Blaricum en Laren staan er tegenover de nieuwe structurele kosten bij de gemeente Huizen, besparingen bij de BEL Combinatie.

	Blaricum	Laren
Structurele kosten	€ 418.859	€ 431.709
Besparingen	€ 282.317	€ 304.938
Verschil	- € 136.542	- € 126.771

Vanwege het bovengemiddeld aantal WOZ-bezwaren bij de gemeenten Blaricum en Laren worden de extra bezwaren op basis van nacalculatie berekend. Deze zijn dus niet opgenomen in de structurele kosten.

3 UITGANGSPUNTEN

3.1 INLEIDING

De verkenning had als doel om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Welke taken wel en welke taken niet worden overgedragen door Blaricum en Laren;
- Wat zijn de KPI's voor het huidige kwaliteitsniveau voor de gemeenten Blaricum, Huizen en Laren;
- Wat zijn de minimumeisen voor de overdracht aan het kwaliteitsniveau van de processen en gegevens van de gemeenten Blaricum en Laren;
- Hoe moet de roadmap er uit zien voor de overdracht (nadere detaillering vervolgfases);
- Wat is de financiële impact van de overdracht van taken.

Om deze vragen te beantwoorden zijn er vijf deelonderzoeken uitgevoerd:

Samenwerkingsvorm:	Wat is de beste juridische samenwerkingsvorm en wat zijn de gevolgen voor het personeel?
Scope:	Welke taken worden overgedragen?
Toetredingsscan:	Wat zijn de kwaliteitseisen aan processen en gegevens?
ICT:	Welke aanpassingen zijn nodig in de ICT?
Kosten:	Wat zijn de besparing voor de BEL Combinatie, alsmede de implementatiekosten en de structurele kosten?

3.2 SAMENWERKINGSVORM

3.2.1 Juridische samenwerkingsvorm

Uitgangspunt

Nr	Uitgangspunt
1	Voor de uitvoering van de belastingprocessen wordt gebruik gemaakt van de centrumgemeenteconstructie, vergelijkbaar met de Soza-HBEL.

Belastingheffing is een overheidstaak. Gemeentelijke belastingen kunnen alleen worden geheven op basis van een door de gemeenteraad vastgestelde verordening. Na vaststelling van de verordening controleert de gemeenteraad het college van B&W bij de uitvoering van de verordening.

Naast het college zijn de heffings- en de invorderingsambtenaar verantwoordelijk voor het uitvoeren van de belastingverordening. In de gemeentewet én de belastingwetgeving zijn voor hen specifieke bevoegdheden opgenomen. De heffingsambtenaar en invorderingsambtenaar worden door het college van B&W aangewezen met een aanwijzingsbesluit en zijn een bestuursorgaan in het kader van de Awb.

De heffingsambtenaar is door middel van attributie bevoegd belastingaanslagen op te leggen. De invorderingsambtenaar is op basis van attributie bevoegd de belastingen in te vorderen. De heffings- en invorderingsambtenaar kan de aan hen geattribueerde bevoegdheden, mandateren aan bepaalde medewerkers.

Ook de medewerkers die belast zijn met de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen moeten door het college worden aangewezen, zo ook de belastingdeurwaarders. Op deze wijze beschikken deze

medewerkers over bepaalde bevoegdheden op het gebied van het heffen en het innen, zoals die in verschillende wetten zijn opgenomen voor de rijksbelastingen.

De medewerkers die in bovengenoemde rollen zijn aangewezen, hebben toegang tot belasting- en WOZ-gegevens en vallen daarmee onder een strikte geheimhoudingsplicht die is opgenomen in de belastingwetgeving.

In al deze rollen kunnen ook ambtenaren (onbezoldigd) worden aangewezen van andere gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, samenwerkingsverbanden en externe leveranciers.

Tijdens de verkenningsfase is uitgebreid onderzoek gedaan naar de verschillende vormen van samenwerking. Voor de uitvoering van de belastingtaken van de gemeenten Blaricum en Laren is de centrumgemeenteconstructie als de meest geschikte vorm beoordeeld.

De Gemeentewet bevat een specifieke regeling voor de centrumgemeenteconstructie bij een belastingsamenwerking. Bij deze centrumgemeenteconstructie is de uitvoeringsorganisatie ondergebracht bij één van de deelnemende gemeenten (de centrumgemeente). De colleges van B&W van de deelnemende gemeenten wijzen de heffings- en invorderingsambtenaar bij de centrumgemeente aan, zo ook de medewerkers belastingen en de deurwaarders. Deze heffings- en invorderingsambtenaar is dan een bestuursorgaan van alle deelnemende gemeenten, terwijl zij formeel in dienst zijn van de centrumgemeente. Bij een centrumgemeenteconstructie is er geen afzonderlijk bestuur van de belastingsamenwerking en daarmee geen eigen begroting en jaarrekening. Het personeel is in dienst bij de centrumgemeente.

De centrumgemeenteconstructie heeft als voordeel dat er geen nieuwe rechtspersoon moet worden opgericht, omdat wordt aangehaakt bij een bestaande gemeente. Dit maakt ook dat de juridische constructie verhoudingsgewijs licht is.

Nadeel is dat deze constructie een zekere onevenwichtigheid in zich heeft, omdat de centrumgemeente in praktische zin in verhouding tot de andere gemeenten veel invloed heeft op de uitvoering. De gezamenlijke belastingsamenwerking is immers in zijn organisatie ondergebracht, waardoor de lijnen naar het college van de centrumgemeente altijd korter zijn dan de lijnen naar de colleges van de andere gemeenten.

De centrumgemeenteconstructie is met name bruikbaar in gevallen waarin een of enkele kleine gemeente(n) gaan samenwerken met een grotere gemeente. Voor een samenwerking tussen meerdere gemeenten met elk een aanzienlijke omvang is het echter de vraag of deze constructie recht doet aan de verhouding tussen de betrokken gemeenten.

Nu de belastingsamenwerking op de begroting en jaarrekening van de centrumgemeente rust, behoudt de centrumgemeente doorslaggevende zeggenschap over de beheersmatige en financiële aspecten van de samenwerking. De andere gemeenten hebben een dienstverleningsovereenkomst met de centrumgemeente, hetgeen aanzienlijk minder zeggenschap geeft dan als zij zouden meebeslissen over de begroting en jaarrekening van het samenwerkingsverband; zij hebben daarmee materieel geen gelijke positie. In de dienstverleningsovereenkomst (de DVO) worden afspraken gemaakt over de inlichting- en verantwoordingsplicht.

De centrumgemeenteconstructie is de samenwerkingsvorm die gebruikt wordt voor de samenwerking tussen de gemeente Huizen en de gemeenten Blaricum, Laren & Eemnes binnen het sociaal domein. Over deze HBEL-samenwerking zijn de ervaringen positief.

Voordelen centrumgemeente

- Er hoeft geen publiekrechtelijke rechtspersoon te worden opgericht en daarmee draagt deze niet bij aan de bestuurlijke drukte;
- Aangesloten kan worden bij de financiële-, HRM-, ICT- en huisvestingondersteuning van de centrumgemeente;
- Personeel komt in dienst bij de centrumgemeente;
- Bij innovaties en investeringen wordt meegelift met de centrumgemeente;
- Heeft zich bewezen bij de betrokken gemeenten, zie de Soza-HBE-constructie.

Nadelen centrumgemeente

- Het bestuur van de centrumgemeente kan meer invloed hebben;
- De toetredende gemeenten hebben geen zeggenschap over de begroting van de centrumgemeente; een goede DVO is daarmee van groot belang voor de partners onderling.

Voor een complete afweging van de verschillende samenwerkingsvormen wordt verwezen naar de bijlage in paragraaf 5.1.

3.2.2 Personeel

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
1	Mens volgt Werk, conform de Wnra.
2	De werkzaamheden bij de BEL Combinatie worden niet verdeeld per gemeente. Om de besparingen (formatie) te bepalen is gerekend met de verdeelsleutel uit de DVO.
3	De inschatting van de verdeling van werkzaamheden voor de invordering van publieke en private invordering is gemaakt op basis van ureninzet uit het verleden.
4	Om de uitvoering van de WOZ- en belastingprocessen goed uit te kunnen voeren is een regierol bij de latende gemeenten nodig.

Overgang van onderneming

Sinds de invoering van de Wnra is het Burgerlijk Wetboek (BW) ook op de overheid van toepassing. Dat betekent dat bij de overgang van een 'onderneming' rechten en plichten van werknemers behouden blijven.

Voor het vaststellen of er sprake is van een overgang van een onderneming, gelden verschillende criteria:

- Er moet sprake zijn van een 'economische eenheid'. Het nastreven van publieke dienstverlening als doelstelling, zoals bij deze beoogde overdracht, valt onder dit begrip;
- Er moet sprake zijn van 'identiteitsbehoud'. Nu de uit te voeren taken identiek blijven is hier sprake van;
- Er moet sprake zijn van een overgang op grond waarvan de overeenkomst, fusie of splitsing plaatsvindt. Ook aan dit criterium wordt voldaan.

Formatie BEL Combinatie en aandeel overgang naar gemeente Huizen

Ten behoeve van de uitbesteding van de belastingtaken van de gemeenten Blaricum en Laren aan de gemeente Huizen wordt rekening gehouden met de verhouding in de bijdragen van deze gemeenten aan de BEL Combinatie voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Daarnaast is het van belang om op te merken dat de formatie die wordt ingezet ten behoeve van de uitvoering van de publiekrechtelijke invordering, wordt meegewogen in de uitbesteding. Het invorderingsproces van de privaatrechtelijke vorderingen blijft de BEL Combinatie uitvoeren voor Blaricum en Laren. Op basis van de ureninzet uit het verleden wordt gerekend met de volgende verhoudingen:

Onderdeel	Aandeel
Publiekrechtelijk invordering	0,83
Privaatrechtelijk invordering	0,17
Totaal	1,00

De formatie en de daarbij behorende middelen van Heffen & Waarderen en Invordering ziet er als volgt uit:

Heffen, Waarderen & Invordering	Formatie	Bedrag
Specialist Belastingen	3,66	212.321
Administratief medewerker Belastingen	2,06	118.951
Medewerker Belastingen	0,78	51.035
Specialist Invordering	1,00	65.582
Medewerker Invordering	1,56	89.847
Functioneel beheer Belastingen	0,80	59.395
Totaal Formatie & Budget	9,86	597.130

Op basis van de verschillende verdeelsleutels dient rekening te worden gehouden met de volgende verdeling bij de BEL Combinatie voor de gemeenten Blaricum en Laren:

Functies in Fte's

Heffen, Waarderen & Invordering	Formatie	Blaricum 33,73%	Laren 36,25%
Specialist Belastingen	3,66	1,23	1,33
Administratief medewerker Belastingen	2,06	0,69	0,75
Medewerker Belastingen	0,78	0,26	0,28
Specialist Invordering	1,00	0,28	0,30
Medewerker Invordering	1,56	0,44	0,47
Functioneel beheer Belastingen	0,80	0,27	0,29
Totaal Formatie & Budget	9,86	3,18	3,42

Op basis van bovenstaande wordt 6,60 fte (= 3,18 + 3,42) van de formatie ingezet voor Blaricum en Laren. Van deze formatie zal een deel achterblijven voor de account-/regiehouder die de schakel moet zijn tussen Blaricum en Laren enerzijds en Huizen anderzijds.

Functies in euro's

Heffen, Waarderen & Invordering	Budget	Blaricum 33,73%	Laren 36,25%
Specialist Belastingen	212.321	71.616	76.966
Administratief medewerker Belastingen	118.951	40.122	43.120
Medewerker Belastingen	51.035	17.214	18.500
Specialist Invordering	65.582	18.434	19.811
Medewerker Invordering	89.847	25.254	27.141
Functioneel beheer Belastingen	59.395	20.034	21.531
Totaal Formatie & Budget	597.130	192.674	207.069

De formatie van 6,60 fte kan wordt uitgedrukt in euro's. Dit komt dan uit op € 399.743. In dit bedrag is de 1,82% salarisverhoging voor 2022 nog niet verwerkt. Hier geldt dezelfde opmerking dat er budgettair rekening moet worden gehouden met het bekostigen van een regiefunctionaris die de "linking pin" is tussen Blaricum, Laren en Huizen. Dit betekent dat de werkelijke besparing op personeel lager uitvalt.

Momenteel is een deel van de formatieplaatsen bij de BEL Combinatie ingevuld met vast personeel. Over de verdeling van vaste medewerkers tussen de gemeenten Baarn en Huizen en de maatstaf daarvoor, is nog geen besluit genomen.

Bij een positief besluit door de gemeenteraden zal in de implementatiefase de exacte invulling van de nieuw benodigde formatie voor het team Belastingen, WOZ en Verzekeringen bij de gemeente Huizen, berekend worden. Dit nieuwe formatieplan vormt vervolgens het uitgangspunt voor de inpassing van medewerkers van de BEL Combinatie. De HRM-professionals van de BEL Combinatie en de gemeenten Huizen werken dit stappenplan samen nader uit in de implementatiefase. Het medezeggenschapstraject zal doorlopen worden, in dit geval een adviesaanvraag aan de ondernemingsraad en het bereiken van overeenstemming met het Lokaal Overleg van beide organisaties (de vakorganisaties).

3.2.3 Regisseur belastingen Blaricum en Laren

Voor de uitvoering van de Wet WOZ wijzen de colleges van de gemeente Blaricum en Laren de heffingsambtenaar bij de gemeente Huizen aan.

Om de uitvoering van de WOZ- en belastingprocessen bij de gemeente Huizen goed te laten verlopen is een regierol bij de latende gemeenten essentieel. De gemeenten Blaricum en Laren zijn voornemens om voor deze regierol een regisseur bij de BEL Combinatie aan te stellen als de linking-pin tussen beide gemeenten.

Deze regisseur heeft onder meer de volgende taken

- De regisseur heeft periodiek afstemmingsoverleg met de gemeente Huizen;
- De regisseur is het eerste aanspreekpunt voor de eigen organisatie op het gebied van de WOZ en belastingen en adviseert op het gebied van de wettelijke ontwikkelingen, zowel aan de ambtelijke organisatie als de portefeuillehouder;
- De regisseur informeert de eigen organisatie, zowel ambtelijk als bestuurlijk, periodiek over de wijze van uitvoering door de externe partij;
- De regisseur is het eerste aanspreekpunt van gemeente voor de gemeente Huizen op het gebied van de WOZ, heffen en innen van gemeentelijke heffingen;
- De regisseur is verantwoordelijk voor de interne, integrale afstemming binnen de gemeente naar aanleiding van vragen die door de gemeente Huizen aan de gemeenten Blaricum en Laren worden gesteld, zoals bijvoorbeeld het opvragen van bouwdoSSIers en informatie die moet worden aangeleverd vanuit diverse organisatieonderdelen van de gemeente;
- De regisseur is verantwoordelijk voor het opvragen van kengetallen (zoals aantallen objecten) die benodigd zijn voor het opstellen van rekenmodellen voor kostendekkende tarieven, voor de begroting, de paragraaf lokale belastingen en de voor de jaarrekening van de gemeenten Blaricum en Laren. Het opstellen van deze producten blijft plaatsvinden bij de BEL Combinatie.

Op basis van ervaringscijfers is met deze rol circa 0,11 fte (schaal 10) per gemeente nodig, op basis van een gemiddelde inzet van 4 uur per week per gemeente. Het betreft dus geen volledige functie, maar de hiervoor genoemde taken. Het is gebruikelijk om deze taken te beleggen bij een financieel adviseur en deze te combineren met bijvoorbeeld het coördineren van de belastingverordening, de onderliggende rekenmodellen en de rol van heffings- en invorderingsambtenaar van de belasting die niet worden overgedragen.

Hiermee worden de financiële effecten op de formatie als volgt

	Blaricum	Laren
Besparing formatie	192.674	207.069
Inzet regisseur	-9.152	-9.152
Totaal	183.522	197.917

3.3 SCOPE

Voor de uitvoering van de Wet WOZ, het heffen en het innen van belastingen zijn goede gegevens essentieel. Het beheren van vastgoedgegevens is een actueel onderwerp, omdat er landelijk wordt gewerkt aan een samenhangende objectenregistratie (lees: de SOR). Die nieuwe registratie is een vervolgstap voor de vastgoedgerelateerde basisregistraties op het stelsel van basisregistraties en zal volgens planning in 2025 moeten starten. Om deze redenen is er bij de bepaling van de scope uitgebreid onderzoek gedaan naar het gegevensbeheer. Bij het bepalen van de scope is niet alleen gekeken naar de huidige situatie, maar ook naar het mogelijk anticiperen op ontwikkelingen in de nabije toekomst.

3.3.1 Gegevensbeheer

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
1	bij de overdracht belastingtaken gaat het beheer van de WOZ-administratie volledig mee met de overdracht van de belastingtaken.
2	Gemeente Huizen en de BEL Combinatie streven ernaar om samen de SOR te realiseren.

In onderstaande tabel is aangegeven welke bronnen voor welke proces(onderdelen) relevant zijn. Voor de gegevens uit de basisregistraties wordt gebruik gemaakt van de (kopie)gegevens in de WOZ-administratie. In het overzicht zijn niet meegenomen fotomateriaal (luchtfoto, obliekfoto, cyclomediafoto's) en openbare bronnen als ruimtelijkeplannen.nl, etc. Voor een goede uitvoering van de Wet WOZ moeten alle relevante data beschikbaar zijn en het juiste kwaliteitsniveau hebben.

BRONNEN/GEGEVENSBEHEER	woz-objectafbakening	woz primaire objectkenmerken	woz secundaire objectkenmerken	woz marktanalyse en waardering	woz bezwaar	heffing OZB	heffing afvalstoffen	heffing riool	heffing toeristenbelasting	heffing precariobelasting	heffing lijkbezorgingsrechten	heffing marktgelden	heffing hondenbelasting	heffing Leges	kwijtscheiding	invordering
	-	x	x	x	x	x	x	x	x	o						
WOZ objectafbakening	-	x	x	x	x	x	x	x								
Basisregistratie Adressen en Gebouwen	x	x		o	o	x	x	x	x	o						
Basisregistratie Kadaster	x	x		x	o	x		x		x						
Basisregistratie Personen	x				o	x	x	x	x	x	x	o	x	x	x	x
Nieuwe Handelsregister (NHR/KvK)	x				o	x		x	x	x		o		x	o	x
Basisregistratie Grootchalige Topografie	o	x		o	o											
Omgevingsvergunning	x	x	o							o				o		
Vraagprijzen (iWOZ)		x	x	x	o											
Informatie belanghebbende	o	o	o	x	x				x		x		x		x	o
Informatie andere afdeling gemeente		o	o		o		o	o		o	x	o		x		

x uitvoering van het proces is afhankelijk van het brongegeven, moet gebruik maken van de bron/basisregistratie

o uitvoering van het proces kan gebruik maken van de genoemde bron

Samenhangende Object Registratie

Momenteel wordt landelijk gewerkt aan de Samenhangende Objectenregistratie. Binnen de SOR worden (delen van de) WOZ, BAG en BGT gebundeld in één administratie. Door de invoering van de SOR wordt de inwinning en bijhoudingen van gegevens efficiënter. Doelstelling is dat de SOR in 2025 start, maar er is nog niet bekend hoe deze exact vorm krijgt.

Toelichting bij de uitgangspunten

1. *bij de overdracht belastingtaken gaat het beheer van de WOZ-administratie volledig mee met de overdracht van de belastingtaken.*

De BEL Combinatie en de gemeente Huizen hebben afgesproken dat de uitvoering van de Wet WOZ (incl. WOZ-administratie) volledig wordt meegenomen in de overdracht van de BEL Combinatie naar de gemeente Huizen per 1 januari 2023. Zij hebben tevens afgesproken dat er een goede servicelevel agreement (SLA) en dienstverleningsovereenkomst (DVO) moet komen die ervoor zorgt dat de uitwisseling van data tussen de WOZ en de overige administraties bij de BEL Combinatie goed verloopt. Aspecten als beschikbaarheid van data en kwaliteitsbewaking worden hierin meegenomen.

2. *Gemeente Huizen en de BEL Combinatie streven ernaar om samen de SOR te realiseren.*

De BEL Combinatie en Huizen hebben uitgesproken dat zij ernaar streven om de SOR in gezamenlijkheid te realiseren voor de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren. Het bundelen van de administraties zorgt voor efficiency en een kleinere foutgevoeligheid. In de komende jaren wordt de uitwerking hiervan ter hand genomen.

3.3.2 Overige onderdelen

Klantcontacten

Er komt een gezamenlijk en uniform briefpapier voor alle te versturen documenten. Het gezamenlijke briefpapier draagt bij aan een goedkoper en eenvoudiger implementatieproces. Het beheer van deze documenten en met name de uitvoering van de primaire processen worden hierdoor efficiënter.

In de communicatie wordt gebruik gemaakt van de telefoonnummers en de e-mailadressen van de uitvoerende organisatie bij de gemeente Huizen. Burgers en ondernemers komen zo altijd direct bij de uitvoerenden terecht in plaats van dat ze een of meerdere keren moeten worden doorverbonden.

Internetpagina's en het digitaal loket zijn zichtbaar op de websites van de verschillende gemeenten, maar verwijzen technisch door naar de internetpagina van de uitvoerende organisatie. Hiermee wordt een efficiencyslag gemaakt, omdat de gedeelde informatie (bijvoorbeeld uitleg over de WOZ-waardering) maar eenmalig bijgewerkt hoeft te worden.

Burgers van de gemeenten Blaricum en Laren die hebben aangegeven om de aanslagen digitaal te ontvangen krijgen daarnaast de aanslag ook per post. De voorkeur is uitgesproken om deze werkwijze te continueren. Bij de aanslagen worden geen acceptgiro's meegestuurd.

Rond de aanslagoplegging zal de informele bezwaarafhandeling zoals die nu geldt voor de gemeente Huizen, ook worden ingezet voor de gemeenten Blaricum en Laren. In dit kader wordt de burger en de ondernemer op een eenvoudige manier de mogelijkheid geboden om contact op te nemen met de uitvoerende organisatie. In het informele contact worden gegevens uitgewisseld, waarmee formele bezwaarprocedures voorkomen kunnen worden. De huidige informele interactie na het verzenden van de beschikking bij de gemeenten Blaricum en Laren worden hiermee gecontinueerd.

Er komen geen belastingbalies in de gemeenten Blaricum, Laren of op het kantoor van de BEL Combinatie. Tijdens de implementatiefase wordt gekeken welke mogelijkheden er komen voor de afgifte van documenten door burgers en de levering van documenten door de gemeenten.

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
1	Er wordt één huisstijl gebruikt voor alle documenten. De huisstijl wordt opgesteld in samenwerking met de afdelingen communicatie.
2	In de communicatie wordt gebruik gemaakt van de telefoonnummers en e-mailadressen van de gemeente Huizen.
3	Digitale communicatie vindt plaats op de site van de gemeente Huizen. De latende gemeenten verwijzen naar deze site, maar communiceren niet zelf over overgedragen taken.
4	Net als in de huidige situatie komen er geen belastingbalies in de gemeente Blaricum en/of Laren. Ook komt er geen belastingbalie op het kantoor van de BEL Combinatie.
5	Uitgangspunt is dat de huidige werkwijze bij de gemeente Blaricum en Laren met betrekking tot verzending van aanslagen (digitaal en/of post) gecontinueerd blijft. Er worden geen acceptgiro's met de aanslagen meegestuurd.

Documenten

Momenteel worden documenten bij de BEL Combinatie opgeslagen in de applicaties van Pink, VRiS en mogelijk in het zaakstelsel.

Voor de Basisregistratie WOZ geldt een bewaartermijn van brondocumenten van twaalf jaar. Voor de documenten met betrekking tot de heffing en de invordering is dit zeven jaar. De wens is om zo min mogelijk historische documenten te converteren naar de gemeente Huizen. Voor een goede uitvoering van de WOZ- en belastingprocessen moeten deze gegevens vanaf 2023 bij de BEL Combinatie raadpleegbaar blijven. In de werkgroep ICT moet samen met de softwareleveranciers bekeken worden wat de mogelijkheden zijn.

Toezicht op de naleving van wettelijke archiefvoorschriften wordt bij de gemeenten Blaricum en Laren uitgevoerd door het Streekarchief Gooi en Vechtstreek (SAGV). Voor de gemeente Huizen is dit het Gemeentearchief Gooise Meren en Huizen (GGMH). Genoemde toezichthouders hebben een gezamenlijke richtlijn informatiebeheer bij wijziging, uitbesteding en afstoting van taken opgesteld. De kwaliteitseisen die worden gesteld door beide archieven zijn hiermee gelijk. Er zijn daardoor geen extra eisen die tijdens de overdracht van de taken gerealiseerd moeten worden.

Uitgangspunt

Nr	Uitgangspunt
6	De overdracht van taken zal worden uitgevoerd met de toepassing van de richtlijn informatiebeheer bij wijziging, uitbesteding en afstoting van taken.

Verordeningen en tarieven

Bij de overdracht van belastingtaken 2023 wordt uitgegaan van de geldende verordeningen van 2021. Ingrijpende wijzigingen in de verordeningen, zoals de heffingsmaatstaf, kunnen effect hebben op de kosten (incidenteel en structureel). In het geval de gemeenten Blaricum en/of Laren dergelijke wijzigingen overwegen zullen deze tijdig met de gemeente Huizen gecommuniceerd worden, zodat de consequenties voor de processen en de kosten bepaald kunnen worden. In de SLA of DVO zullen de procedures en termijnen voor het implementeren van dergelijke wijzigingen en/of nieuwe belastingen worden vastgelegd.

Voor de precariobelasting op kabels en leidingen is er sprake van een tegenovergesteld effect. Op 22 mei 2017 is in het staatsblad (Stb. 2017, 196) de wet tot inwerkingtreding van de wet afschaffing precariobelasting op nutsnetwerken gepubliceerd. Vanaf 1 januari 2022 mag deze niet meer geheven worden. Werkzaamheden met betrekking tot deze heffing blijven achter bij de latende gemeenten.

De belastingverordeningen van de middelen die worden overgedragen, worden na de overdracht van de taken opgesteld door de uitvoerende organisatie, omdat daar de fiscaal-juridische kennis aanwezig is. Input wordt geleverd door de latende gemeenten. Onder deze input wordt in ieder geval verstaan de tarieven en kostenonderbouwingen voor de bestemmingsheffingen en rechten, zo ook inzake gewenste aanpassingen (maatstaf, inflatiecorrecties, belastingplichtige etc.). Kosten die worden toegerekend aan de bestemmingsheffingen en rechten zijn immers alleen bekend bij de latende gemeenten (de activiteitenbegroting en/of in vastgestelde rekenmodellen).

De uitvoerende organisatie verzorgt de ontvangst, registratie en afhandeling van de bezwaarschriften. Indien de argumenten in het bezwaarschrift betrekking hebben op de kostenonderbouwing (bijv. bij de leges) wordt het advies opgesteld door de latende gemeenten.

De verordeningen 2023 worden opgesteld door de latende gemeenten in overleg met de uitvoerende organisatie (zie ook harmonisatie).

Het bestuurlijk proces voor het doen vaststellen van de verordeningen blijft sowieso bij de latende gemeenten, zo ook het publiceren en het bekendmaken van de verordeningen.

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
7	Uitgangspunt voor overdracht zijn de belastingverordeningen 2021.
8	Uitzondering is de precariobelasting op kabels en leidingen. De werkzaamheden met betrekking tot deze heffing blijven achter bij de latende gemeenten.
9	Het opstellen van belastingverordeningen wordt overgedragen aan uitvoerende organisatie. Latende organisatie zorgt voor input, vaststelling raad en publicatie.

Bestuursinformatie

In de SLA of DVO worden afspraken gemaakt over het leveren van gegevens voor de kadernota, begroting, jaarrekening en paragraaf lokale heffingen. Het leveren van deze gegevens is een onderdeel van de basiswerkzaamheden van de uitvoerende organisatie. Het daadwerkelijk opstellen van deze documenten blijven werkzaamheden voor de latende gemeente. Dit geldt ook voor verzoeken om aanvullende informatie vanuit de organisatie, raadvragen, persvragen, etc. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de regisseur belastingen bij de latende gemeenten, waarbij de uitvoerende organisatie op verzoek gegevens aanlevert. Hoe wordt omgegaan met deze en mogelijk andere aanvullende wensen wordt vastgelegd in de SLA of DVO.

In de SLA of DVO wordt de werking van de P&C cyclus vastgelegd en daarmee ook de periodiciteit en diepgang van tussentijdse rapportages. Voor de uitvoering van de Wet WOZ wordt gebruik gemaakt van de standaardrapportages aan de Waarderingskamer (aprilinventarisatie, oktoberinventarisatie en de inventarisatie kwaliteit taxaties).

Uitgangspunt

Nr	Uitgangspunt
----	--------------

10	Het leveren van rapportages aan de latende gemeente wordt gerelateerd aan de P&C cyclus van de gemeente Huizen en aan de bestaande rapportages aan Waarderingskamer
----	---

Harmoniseren belastingverordeningen

Een belastingverordening is de weerslag van het belastingbeleid (bijvoorbeeld gedragsbeïnvloeding met maatstaf en tarief) en het uitvoerend beleid (bijvoorbeeld de termijn van betaling en het aantal betalingstermijnen). Met het harmoniseren van het uitvoerend beleid wordt efficiency bereikt, zodat zoveel als mogelijk dit beleid wordt geharmonieerd. Belastingbeleid zijn politieke keuzes. Tijdens de implementatiefase kunnen er vanuit het project voorstellen worden gedaan om de belastingverordeningen ook te harmoniseren op het belastingbeleid. De wethouders hebben aangegeven hier open voor te staan, als de voordelen opwegen tegen de nadelen. Hierbij valt onder andere te denken aan de rioolheffing en de hondenbelasting.

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
11	De belastingverordeningen 2023 worden zoveel mogelijk geharmoniseerd op het uitvoerend beleid.
12	Tijdens implementatiefase worden de mogelijkheden onderzocht van harmonisatie van het belastingbeleid. Mogelijke aanpassingen worden middels apart voorstel voorgelegd in bestuurlijk overleg.

Heffing

Bij de overdracht van de taken per 1 januari 2023 is het uitgangspunt dat er geen aanslagen van oude jaren worden opgelegd door de nieuwe uitvoerende organisatie. Onder oude jaren wordt verstaan belastingjaar 2022 en eerder.

Uitgangspunt is dat de belastingen die momenteel door het team Belastingen van de BEL Combinatie worden opgelegd, overgaan naar de gemeente Huizen.

De aanslagen voor de niet groot-kohier belastingen (bijvoorbeeld leges, lijkbezorgingsrechten, marktgelden) worden opgelegd door andere afdelingen van de BEL Combinatie zoals Financiën en Vergunning & Handhaving. Daarom blijven deze achter bij de BEL Combinatie. Voor een volledig overzicht van de heffingsprocessen wordt verwezen naar bijlage 6.3.

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
13	Alleen heffingen en deelprocessen van de kleinere belastingen die nu worden opgelegd door team Belastingen worden overgedragen.
14	Er worden na overdracht geen oude aanslagen meer opgelegd. Oud is belastingjaar 2022 en ouder.

Invordering

Bij de overdracht van de taken per 1 januari 2023, is het uitgangspunt dat er geen invorderingsacties voor reeds opgevoerde vordering van oude jaren worden uitgevoerd door de nieuwe uitvoerende organisatie. Onder oude jaren wordt verstaan belastingjaar 2021 en eerder. De uitvoerende organisatie voert alleen invorderingstaken uit voor publieke vorderingen, waarbij de invordering nu ook wordt uitgevoerd door het team Belastingen. In de SLA/DVO worden nadere afspraken vastgelegd over al deze processen. De private

vorderingen en de publieke vorderingen die door andere afdelingen worden geïnd, blijven bij de latende gemeenten.

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
15	Alleen de invordering van publieke vorderingen die nu wordt uitgevoerd door team Belastingen van de BEL Combinatie worden overgedragen.
16	Er worden geen invorderingsactiviteiten overgedragen van oude aanslagen. Oud is belastingjaar 2022 en ouder.

3.4 TOETREDINGSEISEN

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
15	De kwaliteit van de gegevens waaraan de gemeenten Blaricum en Laren moeten voldoen bij realisatie zijn vastgelegd.
16	Indien de kwaliteit niet voldoet aan de gemaakte afspraken worden de herstelacties na de overdracht gerealiseerd door de gemeente Huizen. De kosten hiervoor worden als extra kosten doorberekend.

In de periode januari tot en met maart is de toetredingscan uitgevoerd voor de gemeenten Blaricum en Laren. Hiertoe zijn gegevens opgevraagd van beide gemeenten. Vervolgens zijn tijdens projectgroepoverleggen deze gegevens verdiepend en validerend besproken en zijn de processen doorgenomen. De medewerking aan deze scan was goed, de verstrekte informatie uitgebreid en de houding transparant. Enkele detailgegevens met betrekking tot de uitvoering Wet WOZ konden nog niet geleverd worden. Deze hebben geen invloed op de huidige beeldvorming. Er zijn afspraken gemaakt over de aanlevering van deze gegevens. Bij de toetredingscan is rekening gehouden met de volgende processen

- Gegevensbeheer;
- Waardebepaling;
- Aanslagregeling;
- Bezwaar;
- Beroep;
- Debiteurenbeheer;
- Dwanginvordering;
- Kwijtschelding;

De gemeenten Huizen, Blaricum en Laren hebben voor de hierboven genoemde processen gezamenlijk kritieke prestatie-indicatoren (kpi's) opgesteld. Er is een nulstand opgenomen. In grote lijnen kan gesteld worden dat er geen "lijken in de kast" zijn aangetroffen. Aandachtspunten zijn de WOZ-beschikkingen 2021 voor de bedrijfspanden en het lopend project bij de BEL-combinatie voor het bij de woningen omzetten van de bruto-inhoud naar de gebruiksoppervlakte. Dit zijn aandachtspunten die reeds opgenomen zijn in de werkplanning 2021 van de BEL Combinatie.

In september 2021 volgt een eerstvolgende meting. In die periode start ook het kwartier maken van de ICT plaats. Tijdens het kwartier maken moet worden vastgesteld dat de gegevens van Blaricum en Laren correct over kunnen worden gebracht naar de gemeente Huizen. De toetredingscan is daarbij een van de hulpmiddelen. Conform de planning is de omzetting naar gebruiksoppervlakte dan afgerond.

De definitieve meting van de kpi's vindt plaats voor de start van de realisatiefase. Indien niet wordt voldaan aan de gestelde kpi's betekent dit niet automatisch dat de overgang niet plaats kan vinden. Uitgangspunt is dat de gemeenten Blaricum en Laren voldoen aan de kpi's. Indien hieraan niet is voldaan worden na de overgang de werkzaamheden door de gemeente Huizen uitgevoerd. De kosten van deze werkzaamheden worden doorberekend naar de gemeenten Blaricum en Laren. Voor uitvoering van deze werkzaamheden zal een kostenraming worden aangeleverd.

Een van de randvoorwaarden van het project is dat de kwaliteit van de processen van de gemeente Huizen niet mag verminderen. De nulstand geeft een objectief beeld van de huidige kwaliteit en kan gebruikt worden bij de evaluatie.

Het gedetailleerde overzicht van de kpi's en de kwaliteit van de gegevens is opgenomen in de bijlage.

3.5

ICT

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
1	De ICT moet werkprocessen ondersteunen. De werkprocessen van de gemeente Huizen zijn leidend. De in te richten ICT omgeving moet werken binnen de architectuur van de gemeente Huizen.
2	De kosten voor de ontvlechting van de gegevens van Blaricum en Laren en de samenvoeging met de gegevens van de gemeente Huizen zijn een raming van de leverancier. Na afloop van het kwartiermaken worden de exacte kosten bekend. Dat geldt ook voor de structurele kosten.

De primaire processen voor de uitvoering van de Wet WOZ, het heffen en het innen van belastingen wordt door alle drie de gemeenten uitgevoerd in twee applicaties: een waarderingsapplicatie van TOG Nederland, VRIS en een belastingapplicatie van PINK, Civision. Voor het heffen en innen van belastingen wordt gebruik gemaakt van verschillende modules van PINK. Tussen beide applicaties worden gegevens uitgewisseld. Bij de gemeente Huizen vindt dit plaats via berichtenverkeer, bij de gemeenten Blaricum en Laren gebeurt dit middels bestandsuitwisseling. In 2021 wordt het berichtenverkeer bij de gemeenten Blaricum en Laren ingevoerd. De koppeling met de Landelijke Voorziening WOZ verloopt voor de drie gemeenten middels de PINK applicatie.

In de processen van de over te dragen taken wordt veel gebruik gemaakt van gegevens uit externe bronnen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een datadistributiesysteem, PINK Makelaar. Daarnaast zijn er koppelingen met het zaakstelsel en het financiële stelsel.

Naast het project bij de gemeenten Blaricum en Laren om het berichtenverkeer in te voeren, zijn er nog twee projecten bij de gemeente Huizen die invloed hebben op dit traject. De gemeente Huizen is bezig om het platform waar de PINK applicaties op draaien te migreren naar SAP4Hana. Dit is in de eerste helft van 2021 gerealiseerd. Omdat deze migratie naar SAP4Hana nog niet is uitgevoerd bij de BEL Combinatie betekent dit dat er bij de conversie van de gegevens een extra stap uitgevoerd moet worden. Daarnaast wordt het datadistributiesysteem gemigreerd naar de cloud van PINK. Dit is een project met een doorlooptijd van circa een half jaar en kan niet parallel lopen met het implementatietraject voor de samenwerking van belastingen. Er is bij de gemeente Huizen voornamelijk besloten om de migratie naar de Cloud uit te voeren nadat de samenwerking voor belastingen is gerealiseerd. Dit betekent dat na de implementatie de PINK makelaar inclusief de koppelingen voor de gemeenten Blaricum en Laren gemigreerd moeten worden. In de eerste fase van de implementatie, zal duidelijk worden of deze volgorde gehanteerd blijft.

In de verkenningsfase is geïnventariseerd welke applicaties en koppelingen momenteel worden gebruikt. Daarnaast is ook in kaart gebracht wat de uitgangspunten moeten zijn voor de nieuwe situatie. In hoofdlijnen komen de uitgangspunten erop neer dat de gegevens beheerd worden in één waarderingsapplicatie en één belastingapplicatie. Alle benodigde gegevens komen rechtstreeks van de landelijke voorzieningen binnen bij de gemeente Huizen. De applicaties wisselen onderling gegevens uit middels berichtenverkeer. Er zijn interne koppelingen met financiële systemen en het zaakstelsel. Daarnaast moet het mogelijk zijn om de gegevens van Blaricum en/of Laren op termijn te ontvlechten indien daar de wens toe is en moet de relatie met het zaakstelsel voldoen aan de Archiefwet.

De leverancier van de waarderingsapplicatie, TOG Nederland, heeft aangegeven geen problemen te voorzien en heeft inmiddels een offerte opgeleverd waarbij de eenmalige acties in kaart zijn gebracht. De kosten zijn inzichtelijk gemaakt in de paragraaf incidentele kosten. De leverancier van de belastingapplicatie, PINK, heeft aangegeven dat de incidentele kosten voor de samenvoeging in totaal € 341.000 kost. Dit is een ruwe raming. De exacte kosten, zowel incidenteel als structureel, voor de PINK-applicaties worden na afronding van het kwartier maken bekend. Voor de structurele kosten is rekening gehouden met de huidige kostenstructuur van de gemeente Huizen. Een kostenbesparing op ICT-gebied is op basis van de nu bekende gegevens niet vast te stellen. Omdat de structurele automatiseringskosten bij de gemeente Huizen in de overheadskosten worden meegerekend, zullen eventuele verschillen tussen deze raming en de werkelijke kosten relatief weinig effect op de structurele kosten.

Omdat de invorderingsprocessen voor de oude vordering door de BEL Combinatie worden afgerond, dient men in 2023 nog te beschikken over een belastingsysteem waarin gemuteerd kan worden. Na 2023 kan de BEL Combinatie volstaan met een raadpleegversie. Een deel van de huidige koppelingen bij de BEL Combinatie zijn vanaf 2023 niet meer nodig. Daarnaast zal ook het aantal licenties afnemen bij de BEL Combinatie, omdat er minder medewerkers gebruik zullen maken van de PINK Suite.

4 KOSTEN

4.1 INCIDENTELE KOSTEN

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
1	De incidentele kosten worden op basis van werkelijke kosten verdeeld tussen de BEL Combinatie en de gemeente Huizen.
2	De incidentele kosten voor de BEL Combinatie worden verdeeld tussen Blaricum en Laren op basis van de huidige DVO.
3	Voor de inrichting van de belastingapplicatie en de conversie van de gegevens zijn nog geen kosten aangeleverd door de leverancier. Hiervoor zijn aannames gemaakt op basis van ervaringen.

De incidentele kosten zijn de eenmalige kosten die gemaakt worden om de overgang van de belastingtaken te realiseren. De invordering van oude belastingaanslagen worden niet overgedragen. De verwachting is dat in de tweede helft van 2022 belastingaanslagen worden opgelegd en dat in het begin van 2023 nog werkzaamheden moeten worden uitgevoerd door de BEL Combinatie. Deze uitvoeringskosten worden ook meegenomen in de incidentele kosten. De incidentele kosten worden verdeeld over de gemeente Huizen en de BEL Combinatie.

De incidentele kosten zijn als volgt opgebouwd:

	Blaricum en Laren	Huizen	Toelichting
Waarderingsapplicatie			
Inrichting nieuwe VRIS-omgeving	€ 2.000	€ 1.000	Conform offerte TOG 31 maart
Realisatie koppeling Decos	€ 6.000	€ 3.000	Conform offerte TOG 31 maart
Implementatie E-loket	€ 4.000		Conform offerte TOG 31 maart
Totaal implementatie TOG	€ 12.000	€ 4.000	
Belastingapplicatie			
inrichting koppelingen			Realiseren koppelingen voor de gemeenten Blaricum en Laren en evt, aanpassen koppeling Huizen
ontvlechting gegevens belastingpakket			Gegevens Blaricum en Laren ontvlechten van de gemeente Eemnes
koppeling landelijke voorzieningen + opwerken uitval			Realiseren nieuwe koppeling en opwerken nieuw ontstane uitval (mutaties en berichten tijdens mutatiestop)
inrichting belastingapplicatie techniek			Kosten inrichting door Pink
Gegevens samenvoegen			Gegevens Blaricum en Laren overbrengen van BEL naar Huizen, migreren naar SAP4Hana en samenvoegen met gegevens Huizen.
Totaal implementatie PINK	€ 341.000		Kosten zijn ramingen (definitieve opgave volgt na kwartier maken)

Vervolg volgende pagina			
Overig			
inrichting belastingapplicatie proces	€ 20.000	€ 10.000	Functioneel inrichten applicatie door Huizen
projectleiding	€ 26.000	€ 13.000	Externe projectleiding
kwaliteitseisen toetredingsscan	€ 0		Geen extra kosten. Binnen bestaande contracten worden minimale kwaliteitseisen gerealiseerd
publieke vorderingen 2023	€ 15.000		Tijdelijke invorderingswerkzaamheden in 2023 voor oudere jaren
Totaal overig	€ 61.000	€ 23.000	
Onvoorzien 5%	€ 20.700	€ 1.350	
Totaal implementatie	€ 434.700	€ 28.350	

Voor een verdere verdeling tussen de gemeenten Blaricum en Laren worden de uitgangspunten van de DVO van de BEL Combinatie gehanteerd.

	aandeel DVO	verhouding B:L
Blaricum	33,73	48%
Laren	36,25	52%
totaal	69,98	100%

Verdeling kosten Blaricum en Laren		
	Blaricum	Laren
Waarderingsapplicatie		
Inrichting nieuwe VRiS-omgeving	€ 964	€ 1.036
Realisatie koppeling Decos	€ 2.892	€ 3.108
Implementatie E-loket	€ 1.928	€ 2.072
Totaal implementatie TOG	€ 5.784	€ 6.216
PINK		
inrichting samenwerkingsmakelaar cloud		
ontvlechting gegevens belastingpakket		
koppeling landelijke voorzieningen + opwerken uitval		
inrichting belastingapplicatie techniek		
totaal implementatie PINK (raming)	€ 163.680	€ 177.320
Overig		
inrichting belastingapplicatie proces	€ 9.640	€ 10.360
projectleiding	€ 12.532	€ 13.468
kwaliteitseisen toetredingsscan	€ 0	€ 0
publieke vorderingen 2023	€ 7.230	€ 7.770
Totaal overig	€ 29.402	€ 31.598
Onvoorzien 5%	€ 9.936	€ 10.764
Totaal implementatie	€ 208.802	€ 225.898

4.2 STRUCTURELE KOSTEN

Uitgangspunten

Nr	Uitgangspunt
1	De structurele kosten worden verdeeld tussen de BEL Combinatie en de gemeente Huizen op basis van het aantal objecten.
2	Externe kosten die specifiek worden gemaakt voor een gemeente worden niet verdeeld (momenteel alleen externe kosten hondenbelasting Laren)
3	De gemeenten Blaricum en Laren hebben een hoog percentage bezwaarschriften WOZ. De kosten (uitvoeringskosten en proceskosten) worden op basis van nacalculatie doorberekend.

Bij de bepaling van de structurele kosten zijn de processen van de gemeente Huizen leidend. Op basis van de huidige werkwijze bij de gemeente Huizen is een raming gemaakt van de benodigde extra inzet voor de werkzaamheden van de gemeente Blaricum en Laren. Voor de nieuwe processen (hondenbelasting en riool grootverbruik) is gebruik gemaakt van ervaringscijfers. De kosten voor automatisering, werkplekken, kcc, etc. wordt bij de gemeente Huizen via de overhead verrekend. Deze methodiek is ook gehanteerd bij de bepaling van de structurele kosten.

Voor de bepaling van de structurele kosten zijn eerst de totale uitvoeringskosten voor de belastingen van de drie gemeenten bepaald. Vervolgens heeft er een verdeling plaatsgevonden van deze kosten op basis van het aantal WOZ-objecten van de gemeente. Dit is een praktische en realistische verdeling, omdat de belastingmiddelen vergelijkbaar zijn en het uitgangspunt is dat de uitvoering van het beleid zoveel mogelijk wordt geharmoniseerd. Het opslagpercentage voor de algemene kosten als gevolg van het toetreden door Blaricum en Laren komt hiermee op 158%. De verdeling van de kosten is als volgt:

	Objecten	Aandeel
Blaricum	5.953	18,21%
Huizen	20.651	63,16%
Laren	6.093	18,63%
TOTAAL	32.697	100,00%

De totale structurele kosten te verdelen wordt hiermee:

	Begroting 2021		
Producten	Lasten	Opslag obv WOZ-objecten	Lasten totaal BHL
9401000 Kosten combinota (print en mailservice)	26.784		
9401001 Kosten invordering/deurwaarder	16.000		
9401020 Drukwerk/vakliteratuur	700		
9401070 Toeristenbelasting controle ATMP	1.420		
9301000 WOZ, kosten waardebepaling exclusief proceskosten (externe taxateur)	131.175		
438100 Goederen en diensten algemeen (subtotaal)	176.079	158,33%	278.788

Loonkosten belastingen Huizen met uitbreiding	1.142.963		
Aandeel belastingen overheadkosten Huizen met uitbreiding	939.798		
Loonkosten belastingen (subtotaal) Huizen met uitbreiding	2.082.761		2.082.761
LASTEN TOTAAL			2.361.549
	Baten	Opslag obv WOZ-objecten	
9401050 Opbrengst aanmaningen	-13.500		
9401051 Opbrengst dwangbevelen	-25.000		
538110 Vergoeding invorderingskosten (totaal)	-38.500	158,33%	-60.958
LASTEN TE VERDELEN			2.300.592

Bij de berekening van de structurele kosten zijn twee uitzonderingen gemaakt. Kosten voor derden die worden gemaakt voor één gemeente, worden doorberekend aan die gemeente. Deze hebben tot nu toe alleen betrekking op de hondenbelasting van de gemeente Laren.

Daarnaast is het percentage WOZ-bezwaren in de gemeente Blaricum en Laren ver boven het landelijk gemiddelde en het huidige percentage van de gemeente Huizen. De uitvoeringskosten met betrekking tot de extra bezwaren worden apart berekend bij de structurele kosten. Naast de uitvoeringskosten heeft dit ook effect op de proceskostenvergoeding.

De totale structurele kosten zijn:

VERDELING	Blaricum	Huizen	Laren	totaal
lasten te verdelen	418.859	1.453.024	428.709	2.300.592
hondencontrole			3.000	3.000
totaal	418.859	1.453.024	431.709	2.303.592

Voor de berekening van de extra bezwaren is gerekend met het laatst gepubliceerde aantal bezwaren door de Waarderingskamer (stand 15 april 2021). Voor de proceskostenvergoeding is gerekend met de werkelijke kosten van 2020. In onderstaande tabel staat vermeld wat op basis van deze aantallen de extra kosten zouden zijn.

Onderwerp	Blaricum	Laren
Bezwaarafhandeling	35.506	48.746
Proceskostenvergoeding	53.349	57.302
Totaal	88.855	106.048

4.3 BESPARINGEN BEL COMBINATIE

5 UITGANGSPUNTEN

Nr	Uitgangspunt
1	Verdeling van de besparingen bij de BEL Combinatie vindt plaats op basis van de huidige DVO
2	Bij de besparingen wordt gekeken naar de bedragen in de begroting. Er wordt niet gekeken naar de werkelijke kosten.

De belastingtaken van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren zijn momenteel belegd bij de BEL Combinatie. De formatie en de daarbij behorende middelen zijn zowel op begrotings- als op rekeningbasis verdeeld op basis van een afgesproken DVO-verdeling bij de BEL Combinatie. Deze verdeling ziet er als volgt uit:

DVO-verdeling	
Blaricum	33,73%
Eemnes	30,02%
Laren	36,25%
Totaal DVO	100,00%

Bij de besparingen is rekening gehouden met bovenstaande verdeling en van de begrote bedragen. De werkelijke kosten, zoals vermeld in de jaarrekening 2020 worden voor de besparing buiten beschouwing gelaten.

De besparing op het formatiebudget is als volgt:

Formatie Heffen, Waarderen & Invordering	Blaricum	Laren
Specialist Belastingen	71.616	76.966
Administratief medewerker Belastingen	40.122	43.120
Medewerker Belastingen	17.214	18.500
Specialist Invordering	18.434	19.811
Medewerker Invordering	25.254	27.141
Functioneel beheer Belastingen	20.034	21.531
Regisseur belastingen	-9.152	-9.152
Totaal Formatie & Budget	183.522	197.917

De regisseur belastingen is een "negatieve" besparing. Dit zijn nieuwe taken die ontstaan door het laten uitvoeren van de belastingtaken door een andere organisatie (zie paragraaf regisseur belastingen Blaricum en Laren).

Naast de besparingen op het formatiebudget zijn er ook besparingen op algemene kosten:

Overige posten in de gemeentelijke begroting	Blaricum	Laren
Perceptiekosten gemeentelijke heffingen	6.830	7.000
Toeristenbelasting controle	800	
Hondenbelasting controle		3.000

Uitbestede werkzaamheden	38.885	41.500
Proceskosten No cure No pay – bureau	7.015	4.780
iWOZ	375	410
Kosten LV WOZ	840	870
Bijdrage Waarderingskamer	1100	1140
Opbrengsten invorderingskosten (saldo)	-2.000	0
totaal kosten	53.845	58.700

De werkelijke besparing voor beide gemeenten is iets groter zijn. Omdat bij de structurele kosten rekening is gehouden met de verhoging van de salariskosten per 2022 wordt deze ook meegenomen in de besparing. De BEL Combinatie heeft aangegeven dat er alleen een besparing in de overheadkosten gerealiseerd kunnen worden in een gedeelte van de automatisering. Alle overige kosten vanuit belastingen die worden toegerekend aan de overhead kunnen vanwege door verschillende oorzaken (waaronder contractuele verplichtingen) niet worden bespaard.

Besparingen	Blaricum	Laren
Salariskosten	183.522	197.917
Verhoging salariskosten 2022	3.340	3.602
Kosten belasting in begroting	53.845	58.700
Automatiseringskosten	41.610	44.719
totaal kosten	282.317	304.938

6 PROJECTVERVOLG

6.1 FASERING

Voor het project wordt de volgende fasering gehanteerd: verkenningsfase, implementatiefase, realisatiefase, nazorgfase. Dit rapport is het eindproduct van de verkenningsfase. Na een positief besluit door de gemeenteraden worden de volgende vervolgfases uitgevoerd. Geadviseerd wordt om te starten met acties voor de implementatiefase na een positief besluit van Colleges, waarbij geen verplichtingen worden aangegaan, zodat optimaal gebruik wordt gemaakt van de beschikbare doorlooptijd.

	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023
hoofdfases										
verkenningsfase										
bestuurlijke besluitvorming samenwerking Go/No Go										
implementatiefase - kwartiermaken ICT										
bestuurlijke besluitvorming GR										
implementatiefase										
realisatiefase										
nazorg										
decharge										

Implementatiefase:

- Hoe wordt de toetreding gerealiseerd (zowel ontvangende als latende partij);
- Voorbereidingen voor de realisatie;
- Opstellen personeelsplan;
- Testen van de conversie.

Realisatiefase:

- Realiseren toetreding;
- Uitvoeren conversie.

Nazorg:

- Rapporteren over de eerste resultaten van de nieuwe organisatie;
- Rapport opstellen met mogelijke kansen.

Decharge:

- Geven van decharge aan het projectteam;
- Ontbinding van projectstructuur, overgang van projectorganisatie naar beheerorganisatie.

6.2 BESTUURLIJK PROCES

Het overdragen van de taken vraagt meer dan alleen een raadsbesluit waarin tot samenwerking wordt besloten. Gedurende de implementatie- en/of realisatiefase moeten de volgende besluiten genomen worden:

Besluit	Wie	Uiterlijk voor
Vaststellen Gemeenschappelijke Regeling HBL Belastingen (inclusief SLA en DVO)	Gemeenteraden van alle deelnemende gemeenten	31 maart 2022
Aanwijzen Heffingsambtenaar	Colleges van B&W van alle deelnemende gemeenten	31 december 2022
Aanwijzen Invorderingsambtenaar	Colleges van B&W van alle deelnemende gemeenten	31 december 2022
Aanwijzen medewerkers belastingen	Colleges van B&W van alle deelnemende gemeenten	31 december 2022
Aanwijzen deurwaarder	Colleges van B&W van alle deelnemende gemeenten	31 december 2022
Vaststellen belastingverordeningen 2023 (geen afwijkend besluitvormingsproces vanwege overdracht taken)	Gemeenteraden van alle deelnemende gemeenten	31 december 2022

7 RISICO'S

Het overdragen van belastingtaken is een complex proces. In de verkenningsfase zijn de volgende risico's in beeld gebracht. Vanuit de projectorganisatie moet deze risico's monitoren en indien nodig bijsturen

Risico	kans	Maatregel
berichtenverkeer belastingapplicatie - waarderingsapplicatie bij Blaricum en Laren niet tijdig geregeld	klein	invoeren na overgang (extra werkzaamheden)
implementatie gezamenlijke waarderingsapplicatie niet tijdig geregeld	klein	(deel van de) aanslagen en beschikkingen worden in 2023 later verzonden
implementatie gezamenlijke belastingapplicatie niet tijdig geregeld	klein	uitstel van overdracht taken
implementatie koppelingen belastingsapplicatie niet tijdig geregeld	middel	afhankelijk van situatie: realiseren koppelingen na overdracht, uitstel van overdracht taken of samenwerking starten in huidige systemen
kosten PINK significant anders dan aannames	klein	bijsturen projectorganisatie, bijstellen implementatiekosten
proefconversie brengt problemen gegevens in kaart	middel	extra inzet herstel gegevens tussen proefconversie en definitieve conversie
proefconversie brengt problemen systemen in kaart	klein	bijsturen projectorganisatie
gegevens Blaricum en Laren voldoen niet aan de gestelde eisen bij start definitieve conversie	middel	ondersteuning uitvoering werkplan BEL 2021 door medewerkers Huizen, gegevens opwerken na overdracht (extra werkzaamheden) of in extremis uitstel overdracht taken
belastingverordeningen 2022 of 2023 zijn ingrijpend gewijzigd ten opzichte van 2021	klein	gewijzigde belastingmiddelen worden later in het jaar opgelegd
werving nieuw vakbewaam personeel gemeente Huizen niet tijdig gerealiseerd	klein	tijdelijke externe inhuur
vertraging besluitvormingsprocessen, bijvoorbeeld in de HRM- en ICT-trajecten	klein	bijsturen projectorganisatie
capaciteit werkgroepen	middel	tijdelijke externe inhuur

8 BIJLAGEN

8.1 ONDERBOUWING SAMENWERKINGSVORMEN

1. Inleiding

De gemeenten Blaricum en Laren hebben de gemeente Huizen benaderd met de vraag om de WOZ- en belastingwerkzaamheden voor hen uit te voeren.

Het samenwerken op het gebied van deze werkzaamheden kan vanuit verschillende vormen. In deze notitie heeft de projectgroep kort de meest voorkomende vormen van samenwerking uitgewerkt en doen wij een voorstel voor de samenwerking tussen de gemeenten Blaricum, Huizen en Laren.

In onderdeel 2 bevoegdheden, schetsen wij de context op het gebied van bevoegdheden. In onderdeel 3 werken wij de verschillende varianten van de samenwerkingsvormen uit. Afsluitend doen wij in onderdeel 4 een voorstel voor de samenwerkingsvorm op het gebied van de WOZ- en belastingwerkzaamheden tussen de gemeenten Blaricum, Huizen en Laren.

2. De bevoegdheden

Belastingheffing is een overheidstaak. Gemeentelijke belastingen kunnen alleen worden geheven op basis van een door de gemeenteraad vastgestelde verordening. Na vaststelling van de verordening controleert de gemeenteraad het college van B&W bij de uitvoering van de verordening.

Naast het college zijn de heffings- en de invorderingsambtenaar verantwoordelijk voor het uitvoeren van de belastingverordening. In de gemeentewet én de belastingwetgeving zijn voor hen specifieke bevoegdheden opgenomen. De heffingsambtenaar en invorderingsambtenaar worden door het college van B&W aangewezen met een aanwijzingsbesluit en zijn een bestuursorgaan in het kader van de Awb.

De heffingsambtenaar is door middel van attributie bevoegd belastingen op te leggen. De invorderingsambtenaar is op basis van attributie bevoegd de belastingen in te vorderen. De heffings- en invorderingsambtenaar kan de aan hen geattribueerde bevoegdheden, mandateren aan bepaalde medewerkers.

Ook de medewerkers die belast zijn met de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen moeten door het college worden aangewezen, zo ook de belastingdeurwaarders. Op deze wijze beschikken deze medewerkers over bepaalde bevoegdheden op het gebied van het heffen en het innen, zoals die in verschillende wetten zijn opgenomen voor de rijksbelastingen.

De medewerkers die in bovengenoemde rollen zijn aangewezen hebben toegang tot belasting- en WOZ-gegevens en vallen daarmee onder een strikte geheimhoudingsplicht die is opgenomen in de belastingwetgeving.

In al deze rollen kunnen ook ambtenaren (onbezoldigd) worden aangewezen van andere gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden.

3. Varianten van samenwerkingsvormen

In dit hoofdstuk behandelen wij de meest voorkomende samenwerkingen op het gebied van de gemeentelijke belastingen.

a. Gemeenschappelijke regeling: het Openbaar Lichaam

De gemeenteraden en colleges van de samenwerkende lokale overheden stellen overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen een Openbaar Lichaam in. Hiermee wordt een afzonderlijk openbaar lichaam ingesteld onder leiding van een algemeen én dagelijks bestuur. Dit is een zogenoemd geëeld bestuur. Dit openbaar lichaam is daarmee een rechtspersoon die krachtens het publiekrecht is ingesteld en valt daarmee onder de werking van de Algemene wet bestuursrecht. Deze GR heeft een eigen begroting, jaarrekening en accountantscontrole. Deze informatie- en verantwoordingsplicht is in de wet geregeld. Het Openbaar Lichaam kan personeel in dienst nemen.

Binnen deze variant zijn er varianten. Er kan sprake zijn van een gemengde regeling (met de gemeenteraden) en van een collegeregeling. Ook kan er gekozen voor een GR met verordenende bevoegdheid en een GR zonder verordenende bevoegdheid.

In de GR met verordenende bevoegdheid kan het vaststellen van een belastingverordening worden overgedragen aan de GR. Het overdragen van de bevoegdheid is beperkt tot volgende verordeningen: de afvalstoffen- en rioolheffing, de precariobelasting en de rechten. Onder meer de onroerendezaakbelastingen ontbreken in dit rijtje. Het beleid van alle gemeentelijke woonlasten kan daarmee niet ondergebracht worden in de GR. Er is in Nederland maar één voorbeeld bekend waarbij de verordenende bevoegdheid is overgedragen en dan alléén voor de afvalstoffenheffing en wel samen met het beheer van het huishoudelijk afval. De heffing en invordering van de afvalstoffenheffing heeft deze GR weer uitbesteed aan een GR op het gebied van de gemeentelijke belastingen, zodat er toch een gecombineerde aanslag van de gemeentelijke woonlasten kan worden verstuurd. Gelet op de uitvoering van de WOZ- en belastingwerkzaamheden door Huizen voor de gemeenten Blaricum en Laren, is een GR met een verordenende bevoegdheid géén optie omdat de wet de overdracht van deze bevoegdheid maar voor een beperkt aantal belastingen mogelijk maakt.

De GR zonder verordenende bevoegdheid kan wel een optie zijn voor de gemeenten Blaricum, Huizen en Laren.

Bij het instellen van de GR is er op grond van de schakelbepalingen in de Gemeentewet een keuze op het gebied van het aanwijzen van de heffings- en invorderingsambtenaar. Besloten kan worden dat de heffings- en invorderingsambtenaar worden aangewezen door het bestuur van de GR òf door de verschillende colleges van B&W van de oprichtende gemeenten. Ditzelfde geldt voor het aanwijzen van de medewerkers en de deurwaarders van de GR.

Bij het aanwijzen van de heffings- en invorderingsambtenaar door het bestuur van de GR, zijn zij een bestuursorgaan van de betreffende GR. Het voordeel van het aanwijzen door het bestuur van de GR, is dat zij functioneren onder de juridische én politieke verantwoordelijkheid van dit bestuur. De juridische verantwoordelijkheid impliceert dat het bestuur van de GR aansprakelijk is voor fouten van de heffings- en invorderingsambtenaar. De politieke verantwoordelijkheid van het bestuur van de GR bevordert de eenduidigheid van de aansturing van de heffings- en invorderingsambtenaar. Uitsluitend het bestuur van de GR is bevoegd om aanwijzingen te geven aan de heffings- en invorderingsambtenaar. Het voorgaande kan tegelijk ook worden beschouwd als een nadeel, aangezien de colleges van B&W van de oprichtende gemeenten een deel van hun juridische en politieke verantwoordelijkheid opgeven. Deze wijze van aanwijzen is in de praktijk onduidelijk wanneer de gemeenten niet de uitvoering van alle belastingen onderbrengen in de GR en daarmee een aantal belastingen zelf blijven uitvoeren.

Bij het aanwijzen van de (dezelfde) heffings- en invorderingsambtenaar bij de GR door de oprichtende colleges van B&W, functioneren zij onder de volledige verantwoordelijkheid van deze colleges. In dit aanwijzingsbesluit wijzen de colleges van B&W de heffings- en invorderingsambtenaar bij de GR aan voor belastingen waarvan de uitvoering wordt overgedragen. In dit besluit worden ook de heffings- en invorderingsambtenaar aangewezen bij gemeenten voor de belastingen die niet worden overgedragen. De oprichtende colleges van B&W kunnen hiermee ook de heffings- en invorderingsambtenaar bij de GR aanwijzingen geven. Er is geen sprake van het opgeven verantwoordelijkheid. Blijven er meer belastingen achter bij de oprichtende gemeente biedt deze vorm voor deze gemeente meer flexibiliteit. Dit kan weer haaks staan op de behoefte aan uniformiteit bij de GR gericht op een efficiënte uitvoering. In dit model kan deze flexibiliteit bereikt worden door in de GR bepalingen op te nemen over het geven van aanwijzingen door de oprichtende gemeenten.

Er kan nu nog niet gekozen worden voor een van de twee opties voor het aanwijzen van de heffings-, invorderingsambtenaar, deurwaarders en medewerkers. Vooreerst dient een besluit genomen te worden waar de heffing en invordering van de niet-kohierbelastingen, zoals leges, begraafrechten, marktgeden enz. ondergebracht wordt.

Voordelen Openbaar Lichaam

- Een eigen identiteit als publieke rechtelijke rechtspersoon;
- Brede bestuurlijke betrokkenheid;
- De relatie tussen het algemeen- en dagelijks bestuur betekent een meer gewogen besluitvormingsproces, vergelijk raad in relatie tot college.

Nadelen Openbaar Lichaam

- Grote bestuurlijke drukte als gevolg van het instellen van twee bestuurslagen: het algemeen en dagelijks bestuur;
- Voorbereiding van besluitvorming is arbeidsintensief gelet op de gelaagdheid;
- Het hebben van een eigen begroting, jaarrekening en accountantscontrole vraagt om extra activiteiten en daarmee om extra kosten;
- Ook ICT, huisvesting en HRM zal binnen de GR ingevuld dienen te worden, waarmee extra kosten zullen ontstaan;
- Een grotere afstand tussen de gemeentebesturen en de uitvoering, zowel in praktische zin als qua politiek-bestuurlijk gevoel.

b. Gemeenschappelijke regeling: de Bedrijfsvoeringsorganisatie

De colleges van de samenwerkende lokale overheden stellen overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen een Bedrijfsvoeringsorganisatie in nadat de raden daarvoor hun toestemming hebben gegeven. Hiermee wordt een afzonderlijk openbaar lichaam ingesteld onder leiding van een bestuur, waarvoor de colleges van elke gemeente uit hun midden de leden aanwijzen. Dit is een zogenoemd ongeleed bestuur, nu er sprake is van één bestuurslaag. Dit openbaar lichaam is daarmee een rechtspersoon die krachtens het publiekrecht is ingesteld, zodat deze valt onder de werking van de Awb. De GR heeft een eigen begroting, jaarrekening en accountantscontrole. Deze informatie- en verantwoordingsplicht is in de wet geregeld. De Bedrijfsvoeringsorganisatie kan personeel in dienst nemen.

Aangaande het aanwijzen van de heffings-, invorderingsambtenaar, deurwaarders en medewerkers spelen dezelfde keuzen als bij het Openbaar Lichaam.

Voordelen Bedrijfsvoeringsorganisatie

- Een eigen identiteit als publieke rechtelijke rechtspersoon;
- Bestuurlijke betrokkenheid, echter beleidsarm enkel gericht op de bedrijfsvoering.

Nadelen Bedrijfsvoeringsorganisatie

- Bestuurlijke drukte als gevolg van het instellen van een bestuurslaag.
- Voorbereiding van besluitvorming in het bestuur.
- Het hebben van een eigen begroting, jaarrekening en accountantscontrole vraagt om extra activiteiten en daarmee om extra kosten.
- Ook ICT, huisvesting en HRM zal binnen de GR ingevuld dienen te worden, waarmee extra kosten zullen ontstaan.

c. Centrumgemeente

De schakelbepaling in de Gemeentewet bevat een specifieke regeling voor een centrumgemeenteconstructie voor een belastingsamenwerking. Bij deze centrumgemeenteconstructie is de uitvoeringsorganisatie ondergebracht bij één van de deelnemende gemeenten (de centrumgemeente). De colleges van B&W van de deelnemende gemeenten wijzen de heffings- en invorderingsambtenaar bij de centrumgemeente aan, zo ook de medewerkers belastingen en de deurwaarders. Deze heffings- en invorderingsambtenaar is dan een bestuursorgaan van alle deelnemende gemeenten, terwijl zij formeel in dienst zijn van de centrumgemeente. Bij een centrumgemeenteconstructie is er geen afzonderlijk bestuur van de belastingsamenwerking en daarmee geen eigen begroting en jaarrekening. Het personeel is in dienst bij de centrumgemeente.

De centrumgemeenteconstructie heeft als voordeel dat er geen nieuwe rechtspersoon moet worden opgericht, omdat wordt aangehaakt bij een bestaande gemeente. Dit maakt ook dat de juridische constructie verhoudingsgewijs licht is.

Nadeel is dat deze constructie een zekere onevenwichtigheid in zich heeft, omdat de centrumgemeente in praktische zin in verhouding tot de andere gemeenten veel invloed heeft op de uitvoering. De gezamenlijke belastingdienst is immers in zijn organisatie ondergebracht, waardoor de lijnen naar het college van de centrumgemeente altijd korter zijn dan de lijnen naar de colleges van de andere gemeenten.

De centrumgemeenteconstructie is met name bruikbaar in gevallen waarin een of enkele kleine gemeente(n) gaan samenwerken met een grotere gemeente. Voor een samenwerking tussen meerdere gemeenten met elk een aanzienlijke omvang is het echter de vraag of deze constructie recht doet aan de verhouding tussen de betrokken gemeenten.

Nu de belastingsamenwerking op de begroting en jaarrekening van de centrumgemeente rust, behoudt de centrumgemeente doorslaggevende zeggenschap over de beheersmatige en financiële aspecten van de samenwerking. De andere gemeenten hebben een dienstverleningsovereenkomst met de centrumgemeente, hetgeen aanzienlijk minder zeggenschap geeft dan als zij zouden meebeslissen over de begroting en jaarrekening van het samenwerkingsverband; zij hebben daarmee materieel geen gelijke positie. In de DVO worden afspraken gemaakt over de inlichtingen- en verantwoordingsplicht.

De centrumgemeenteconstructie is de samenwerkingsvorm die gebruikt wordt voor de samenwerking tussen de gemeente Huizen en de gemeente Blaricum, Laren en Eemnes binnen het sociaal domein. Over deze HBEL-samenwerking zijn de ervaringen positief.

Voordelen centrumgemeente

- Er behoeft geen publiekrechtelijke rechtspersoon te worden opgericht en daarmee draagt deze niet bij aan de bestuurlijke drukte;
- Aangesloten kan worden bij de financiële-, HRM-, ICT- en huisvestingondersteuning van de centrumgemeente;
- Personeel komt in dienst bij de centrumgemeente;
- Bij innovaties en investeringen wordt meegelift met de centrumgemeente;
- Heeft zich bewezen bij de betrokken gemeenten, zie de SozaHBEL constructie.

Nadelen centrumgemeente

- Het bestuur van de centrumgemeente kan meer invloed hebben;
- De toetredende gemeenten hebben geen zeggenschap over de begroting van de centrumgemeente; een goede DVO is daarmee van groot belang voor de partners onderling.

d. De dienstverleningsovereenkomst

De dienstverleningsovereenkomst (DVO) wordt afgesloten tussen vaak twee gemeenten, maar meerdere gemeenten kan ook. Een gemeente is dan gastheer voor de andere gemeente: ook wel de gastheerconstructie genoemd. De dienstverlenende partij verplicht zich om onder bepaalde condities, afgesproken diensten uit te voeren voor de uitbestedende partij. Tussen gemeenten wordt deze vorm toegepast nu steeds meer shared service-organisaties worden opgericht. Met name ondersteunende diensten lenen zich daarvoor. Het personeel van de gemeente die heeft uitbesteed, blijft in dienst bij de uitbestedende gemeente en wordt gedetacheerd bij gastheer gemeente.

Voor het uitvoeren van belastingwerkzaamheden wordt deze vorm toegepast, waarin de afspraken over de dienst en het dienstverleningsniveau in de DVO zijn vastgelegd, zoals: de verschillende diensten, het kwaliteitsniveau, de prijs, de belastingen en de termijnen. Belangrijk is dat ook hierbij het college van B&W van de opdrachtgevende gemeente, de heffings- en invorderingsambtenaar, alsmede de medewerkers en de deurwaarders, bij de opdracht nemende gemeente moet aanwijzen.

Voordelen dienstverleningsovereenkomst

- Zeer licht van vorm;
- Personeel verandert niet van werkgever
- Aangesloten kan worden bij de financiële-, HRM-, ICT- en huisvestingondersteuning van de gastheergemeente.

Nadelen dienstverleningsovereenkomst

- Alleen geschikt op basis van veel te regelen zaken;
- Vanuit de gastheergemeente geredeneerd te eenvoudig te beëindigen;
- Het bestuur van de gastheergemeente kan meer invloed hebben;
- De uitbestedende gemeente heeft geen zeggenschap over de begroting van de gastheergemeente;
- Als de overeenkomst eenmaal is ondertekend kan niet zomaar meegelift worden op innovaties en investeringen van de gastheergemeente.

4. Voorstel

Belangrijke criteria voor de keuze van de samenwerkingsvorm zijn of die constructie bijdraagt tot het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening en tot de herkenbaarheid. Binnen de HBEL is bewezen dat de centrumgemeenteconstructie bijdraagt aan deze criteria.

De algemene ervaring is dat bestuurlijke drukte vaak bijdraagt aan bestuurlijke complexiteit. Belangrijk is dat de beoogde samenwerkingsvorm juist niet voor bestuurlijke complexiteit zorgt. De centrumgemeenteconstructie heeft juist als voordeel dat deze geen bestuurlijke drukte veroorzaakt.

Voorgesteld wordt om voor de centrumgemeenteconstructie te kiezen, dit draagt bij aan de eenduidigheid nu ook binnen HBEL hiervoor gekozen. Ook omdat deze qua vorm eenvoudig is en bestuurlijke complexiteit kan worden voorkomen. Bovendien betreft het een constructie met een uitvoeringsorganisatie (in de centrumgemeente); waarbij de gemeentebesturen maximale invloed behouden op de inhoud van de belastingen, kwijtscheldingsbeleid e.d.

onderwerp	kpi	norm
Verantwoording BAG	alle actuele panden gekoppeld in de WOZ-administratie of verklaard waarom niet aanwezig	100%
	alle actuele verblijfsobjecten gekoppeld in de WOZ-administratie of verklaard waarom niet aanwezig	100%
	objecten in de WOZ-administratie die niet gekoppeld zijn aan een adres uit de BAG zijn verklaard	Overzicht niet gekoppelde objecten aanwezig met geldige verklaring
	mutaties BAG zijn volledig verwerkt	tot max. 1 maand voor start realisatie
	terugkoppeling aan de BAG	Overzicht met alle openstaande terugmeldingen is aanwezig
	beoordelingsprotocol aansluiting BAG	Aanwezig, niet ouder dan 1 jaar, volledigheid en juistheid aangetoond
Verantwoording BRK	alle actuele percelen zijn verantwoord in de WOZ-administratie	100%
	in de WOZ-administratie zijn geen actuele perceelrelaties met vervallen percelen in het BRK	0
	beoordelingsprotocol aansluiting BRK (vaststelling volledigheid en juist kad. Grondboekhouding)	Aanwezig, niet ouder dan 1 jaar, volledigheid en juistheid aangetoond
	mutaties BRK zijn volledig verwerkt	tot max. 1 maand voor start realisatie
Verantwoording BRP	mutaties BRP zijn volledig verwerkt	tot max. 1 maand voor start realisatie
	alle actuele belanghebbenden (WOZ en niet objectgebonden belastingen) hebben BSN nummer indien natuurlijk persoon. Afwijkingen zijn verklaard.	0
Verantwoording NHR	mutaties NHR zijn volledig verwerkt	tot max. 1 maand voor start realisatie
	alle actuele belanghebbenden (WOZ en niet objectgebonden belastingen) hebben RSIN nummer en KVK-nummer indien niet natuurlijk persoon	0
	uitval koppeling NHR - WOZ (aanleverd door Waarderingskamer in 2020)	uitval volledig opgewerkt

WOZ	aantal deelobjecten van woningen niet voorzien van een gebruiksoppervlakte (als waardering op basis van opp plaats vindt)	0
	project GBO	opleveringrapportage conform Waarderingskamer aanwezig
	vergunningsvrije en illegale bouw (Mutatiesignalering)	De mutaties van de meest recente luchtfoto (2022) zijn verwerkt
	aantal grondgeboden woningen en incurante/agrarische objecten zonder gronddeel (tenzij Harvo/Parvo)	0
	objecten gelegen in NSW-landgoed	NSW-objecten zijn herkenbaar in systeem geregistreerd
	laatste datum controle leegstand uitgevoerd	max. 1 jaar voor start realisatie
	aantal WOZ-objecten zonder vastgestelde waarde 2022	0
	percentage objecten tot en met 2022 zijn 100% beschikt (of verklaard waarom niet)	100%
	totaalvergelijking tussen WOZ-administratie en LV WOZ na versturen grote run beschikkingen 2022	Vergelijking is uitgevoerd. Uitval is opgewerkt.
	aantal openstaande foutberichten LV WOZ	0
	aantal objecten in bezwaar tegen WOZ-beschikking 2021 en ouder in behandeling	0
	70% van de WOZ-bezwaren 2022 zijn op 1 oktober 2022 afgerond	start realisatie is 100% afgerond.
	aantal objecten in beroep tegen WOZ-beschikking	n.v.t.
	aantal waardecorrecties in 2021 nav corona	n.v.t.
	laatste datum alle verkopen gescreend	max. 2 maand voor start realisatie
	laatste datum alle verhuren gescreend	max. 2 maand voor start realisatie
	huurinlichtingenformulier	alle gebruikers van courante niet woningen met ingangsdatum 1 januari 2019 of later hebben huurinlichtingenformulier ontvangen; ontvangen hif zijn geregeistreerd, objectgegevens gecontroleerd
	koopinlichtingenformulier	alle nieuwe eigenaren met een ingangdatum 1 januari 2020 of later hebben een koopinlichtingenformulier ontvangen; ontvangen kif zijn geregisteerd, objectgegevens gecontroleerd

	laatste datum alle vraagprijzen geregistreerd (incl. objectkenmerken gecontroleerd en indien nodig aangepast)	max. 1 maand voor start realisatie
	herwaardering 2023 is afgerond. Alle objecten hebben een gecontroleerde waarde, 1)	n.v.t.
	bij start conversie is instemming Waarderingskamer zonder voorbehoud gegeven voor het versturen van de beschikkingen 2023 2)	n.v.t.
Heffen	alle aanslagen objectgebonden heffingen (OZB, Afval, Riool) zijn tot en met 2022 volledig opgelegd (mits belastbaar feit zich heeft voorgedaan)	n.v.t.
	alle aanslagen niet objectgebonden heffingen zijn tot en met belastingjaar 2022 volledig opgelegd (mits belastbaar feit zich heeft voorgedaan)	n.v.t.
	laatste datum hondencontrole uitgevoerd	max. 1 jaar voor start realisatie
Invordering	laatste datum betalingsverkeer actueel bijgewerkt	max. 1 werkdag voor start realisatie
	Kwijtscheldingsverzoeken	alle kwijtscheldingsverzoeken binnengekomen voor 2 maanden start realisatie afgerond
	aantal kwijtscheldingsverzoeken langer dan 8 weken in behandeling	0
	aantal beroepszaken kwijtscheldingsverzoeken in behandeling ouder dan 8 weken	0
	alle betalingsregelingen actueel geregistreerd in belastingsysteem	n.v.t.
	alle bijzondere regelingen (corona en slachtoffers toeslagenaffaire) vastgelegd	n.v.t.
	aantal openstaande posten (excl. Binnen betaaltermijn en/of automatische incasso)	n.v.t.
	bedrag openstaande posten (excl. Binnen betaaltermijn en/of automatische incasso)	n.v.t.

1) Onder alle objecten wordt verstaan: alle actieve objecten die bestaan op 1 januari 2022 en 1 januari 2023. WOZ-objecten in aanbouw, die zijn opgeleverd voor 1 september 2022 hebben een gecontroleerde waarde voor 2023. De bouwterreinen en de WOZ-objecten in aanbouw die nog niet zijn opgeleverd worden door de gemeente Huizen gewaardeerd voor 2023. Dit geldt ook voor de WOZ-objecten waarvoor een mutatie wordt ontvangen binnen 1 maand voor start realisatie.

2) Het algemeen oordeel van de Waarderingskamer wordt voor de start van de realisatie mogelijk niet bijgesteld Het aantal sterren op het moment van de start realisatie is daarom niet van belang. Wel is van belang dat er bij de controle van de Waarderingskamer geen nieuwe achterstanden geconstateerd mogen worden. Bij de start van de realisatie wordt gekeken naar de instemming van de Waarderingskamer om de beschikkingen 2023 te mogen versturen. Deze moet afgegeven zijn zonder voorbehoud van de Waarderingskamer.

VERGELIJKING BESTAANDE BELASTINGVERORDENINGEN

		maatstaf Blaricum	Laren	uitvoerende BEL Combinatie	maatstaf Huizen	uitvoerende Huizen
Verordening	Belastingplichtige (n)					
OZB	Eigenaar woning	WOZ-waarde	WOZ-waarde	belastingen	WOZ-waarde	belastingen
	Eigenaar niet woning	WOZ-waarde	WOZ-waarde	belastingen	WOZ-waarde	belastingen
	Gebruiker niet woning	WOZ-waarde	WOZ-waarde	belastingen	WOZ-waarde	belastingen
Afval	Gebruiker perceel	1 persoon	1 persoon	belastingen	1 persoon	belastingen
		meerpersoons	meerpersoons	belastingen	meerpersoons	belastingen
Reinigingsrecht	Gebruiker perceel				per. Verwijderen bedrijfsafval	belastingen
Riool	Verschillend per gemeente	Eigenaar vast bedrag	Gebruiker 1 persoon < 500M3	belastingen	Eigenaar vast bedrag	belastingen
		Eigenaar verlaagd tarief (garage/opslag)	Gebruiker meerpersoons < 500m3	belastingen		
		Eigenaar aansluiting riool (<1500)	Gebruiker niet woning < 500m3	belastingen		
		Eigenaar aansluiting riool (>1500)	Gebruiker per 100 m3 > 500 m3	belastingen		
			Gebruiker per 100 m3 > 10.000 m3	belastingen		
		Gebruiker tijdens bouw/verbouw	belastingen			
		Gebruiker aansluiting riool (<1500)	belastingen			
Gebruiker aansluiting riool (>1500)	belastingen					
Leges	Aanvrager dienst	diversen	diversen	V&H, Financien bzw via belastingen	diversen parkeerontheffing & bezwaar	V&H, Financien belastingen
Precario (geen K/L)	Gebruiker	standplaats	standplaats	financien		
		diversen (jaar)	diversen (jaar)	belastingen	diversen (onbep. Tijd)	belastingen
		diversen (nota)	diversen (nota)	financien	diversen (tijd) = nota	financien
					rioolaansluitrecht	financien
Lijkbezorging	Aanvrager of Gebruiker	begrafenis	begrafenis	financien	begrafenis	financien
		onderhoud	onderhoud	belastingen	onderhoud	belastingen
Marktgeld	Gebruiker		streckende meter	V&H, Financien	vierkante meter	belastingen
Toeristen	Verblijver	aantal overnachtingen (forfaitair)		belastingen	aantal overnachtingen (forfaitair)	belastingen
Watertoeristen	Verblijver				aantal etmalen	belastingen
Hond	Houder van de hond		aantal honden	belastingen		
	Eigenaar kennel		kenneltarief	belastingen		

Tabel 1 Overzicht belastingen

Voor de belastingmiddelen in het groen geldt dat het gehele proces wordt overgedragen. Voor de belastingmiddelen in het blauw geldt dat alleen het benoemde gedeelte wordt overgenomen. Concreet wordt het opleggen de jaarlijks repeterende aanslagen voor onderhoud grafrechten en jaaraanslagen precario overgedragen. De overige aanslagen voor de grafrechten (zoals nota's begrafenissen) en precario-aanslagen voor individuele gevallen blijven bij de BEL Combinatie. Hetzelfde geldt voor het beheer van de begraafplaatsenadministratie en eventuele andere bronregistraties. De procesgang voor de bezwaren leges wordt uitgewerkt in de implementatiefase. Uitgangspunt hierbij de huidige werkstroom: bezwaren worden ontvangen door belastingen. Indien nodig wordt advies ingewonnen bij Vergunningen en Handhaving.

8.4 PROJECTORGANISATIE IMPLEMENTATIEFASE

8.4.1 Het projectteam

De loco gemeentesecretaris van de gemeente Huizen, is door het college van Huizen aangewezen in de rol van opdrachtgever. Het opdrachtgeverschap wordt gedeeld met de algemeen directeur van de BEL Combinatie. Er is een stuurgroep en een projectgroep ingesteld en een externe projectleider aangesteld voor de verkenningsfase. De kosten in de verkenningsfase zijn gedeeld door de drie gemeenten. Voorgesteld wordt om deze projectorganisatie te continueren, maar voor de implementatiefase nieuwe werkgroepen in te stellen (zie hierna). De incidentele kosten voor de vervolgfasen worden verdeeld zoals vermeld in paragraaf 3.1.

Stuurgroep

De stuurgroep bestaat uit de algemeen directeur van de BEL Combinatie, de loco gemeentesecretaris van de gemeente Huizen, het verantwoordelijk afdelingshoofd van de gemeente Huizen, het afdelingshoofd belastingen van de BEL Combinatie a.i., een externe projectleider en een projectsecretaris.

De stuurgroep is verantwoordelijk voor de besluitvorming en stelt de kaders vast voor het project, bijvoorbeeld door het vaststellen van dit plan van aanpak. De algemeen directeur BEL Combinatie en de loco gemeentesecretaris dragen zorg voor de besluitvorming in de eigen organisatie. De stuurgroep verzorgt de aanvragen voor het projectbudget en is als budgethouder verantwoordelijk voor de verdeling van het budget tussen Huizen, Blaricum en Laren. De stuurgroep komt eens per twee weken bij elkaar.

Projectgroep

De projectgroep bestaat uit het verantwoordelijk afdelingshoofd van de gemeente Huizen, de teamleider belastingen van de gemeente Huizen, de teamleider belastingen van de BEL Combinatie a.i en een externe projectleider.

De projectgroep heeft als taak om de projectleider te ondersteunen tijdens het project dat leidt tot de overdracht van de belastingtaken. Het is aan de projectgroep om de verkenningsfase te begeleiden. De projectgroep bereidt de adviezen aan de stuurgroep voor. De projectgroep komt eens per week bij elkaar.

8.4.2 Werkgroepen

De projectgroep kan meerdere werkgroepen instellen voor de implementatie- en de realisatiefase. De werkgroep is belast met het uitvoeren van een aparte deeltaak. De werkgroepleider is een specialist van de gemeente Huizen. De werkgroepleider is verantwoordelijk voor het tijdig realiseren van de benoemde eindproducten.

De werkgroepleider rapporteert de voortgang en mogelijke knelpunten aan de projectleider. De bezetting van de werkgroepen wordt later ingevuld, maar kan bestaan uit medewerkers gemeente Huizen, medewerkers BEL Combinatie en externe specialisten/adviseurs (bijvoorbeeld consultants softwareleveranciers).

8.4.3 implementatiefase

Inleiding

In de implementatiefase worden de voorbereidingen getroffen voor de realisatie. Daarnaast wordt bepaald hoe de overdracht wordt gerealiseerd. De implementatiefase is opgedeeld in verschillende sporen. Per spoor wordt een werkgroep ingericht. In dit hoofdstuk staan de producten vermeld die de werkgroepen op moeten leveren.

8.4.4 Op te leveren producten Spoor A Juridisch

Gemeenschappelijke Regeling HBL Belastingen;
Dienstverleningsovereenkomst (DVO);
Servicelevel agreement (SLA);
Mandaat voorstellen;
Aanwijsbesluiten;
Harmonisering uitvoeringsbeleid verordeningen.

8.4.5 Op te leveren producten Spoor B Personeel

Adviesaanvraag aan de ondernemingsraad;
Bereiken van overeenstemming met het Lokaal Overleg van beide organisaties (de vakorganisaties);
Opstellen plan voor het inpassen van medewerkers van de BEL Combinatie bij de gemeente Huizen
Aanstellingen personeel bij gemeente Huizen voor personeel dat overkomt van de BEL Combinatie;
Werving personeel gemeente Huizen;
Inbedden taken regisseur BEL Combinatie;
Inregelen tijdelijke capaciteit invordering oude jaren BEL Combinatie.

8.4.6 Op te leveren producten Spoor C Financieel

Aanpassen begroting gemeente Blaricum;
Aanpassen begroting gemeente Laren;
Aanpassen begroting BEL Combinatie;
Aanpassen begroting gemeente Huizen.

8.4.7 Op te leveren producten Spoor D Inrichting systemen en koppeling Huizen

Koppeling met Basisregistratie Kadaster (Blaricum, Huizen, Laren);
Koppeling met Basisregistratie Adressen en Gebouwen (Blaricum, Huizen, Laren);
Koppeling met Basisregistratie Personen (Blaricum, Huizen, Laren);
Koppeling met Nieuwe Handelsregister' (Blaricum, Huizen, Laren);
Koppeling met Landelijke voorziening WOZ (Blaricum, Huizen, Laren);
Installatie Pink-suite;
Installatie VRiS-suite;
Koppeling Pink – VRiS (Blaricum, Huizen, Laren);
Koppeling zaaksysteem;
Inrichting Pink;
Inrichting VRiS;

Conversie gegevens (zowel proefconversie als definitieve conversie);
Digitaal loket.

8.4.8 Op te leveren producten Spoor E Communicatie

Intern: format documenten en aanpassing bij Mijn Overheid;
Extern: informeren burgers en ondernemers;
Aanpassen Websites Blaricum, Laren, Huizen en BEL Combinatie;

8.4.9 Op te leveren producten Spoor F Gegevensstromen

Van de BEL Combinatie naar gemeente Huizen:

- Kaartmateriaal;
- Luchtfoto;
- Straatfoto;
- Omgevingsvergunningen;
- Informatie Precario;
- Informatie Lijkbezorgingsrechten.

Gegevensstroom met derden:

- Inlichtingenbureau.

8.4.10 Op te leveren producten Spoor G Processen

Afspraken lopende werkprocessen tijdens realisatiefase;
Afspraken werkstromen na realisatiefase;
Inbedden werkstromen Blaricum en Laren in huidige processen Huizen;
Inrichten werkproces bezwaren leges;
Inrichten werkproces hondenbelasting;
Inrichten werkproces rioolgrootverbruik.